

Press Clipping – saopštenje REKOM povodom Dana nestalih, 30.08.2016.

Danas

Danas se obeležava Međunarodni dan nestalih lica

Nepoznata sADBINA više od deset hiljada ljudi

Ni dve decenije od završetka sukoba na prostoru bivše Jugoslavije nije poznata sADBINA 10.653 osobe, podsećaju njihove porodice na Međunarodni dan nestalih lica. Među nestalima je 4.000 Srba.

Piše: Danas Online

Beograd utorak, 30. avgust 13:19

Nije završena ni identifikacija 3.000 tela u mrtvačnicama i spomen kosturnicama u Hrvatskoj, Bosni i Hercegovini i na Kosovu i Metohiji.

U Beogradu je obeležavanje Dana nestalih počelo konferencijom za novinare u Medija centru, na kojoj su govorili predsednik Komisije za nestala lica Vlade Srbije Veljko Odalović, predsednica Regionalne koordinacije porodica nestalih Olgica Božanić i drugi članovi Udruženja.

SADBINA 4.086 Srba nestalih tokom ratova u bivšoj Jugoslaviji i dalje je nepoznata a regionalna saradnja u rešavanju problema nestalih daje sve slabije rezultate, ocenio je Odalović.

Odalović je rekao da je rešavanje sADBINI nestalih izuzetno važno za ukupnu normalizaciju stanja u regionu.

"Ne želimo da žrtve drugih budu u drugom planu ali nećemo dozvoliti da srpske žrtve budu na poslednjem mestu. Sa Hrvatskom u poslednje vreme postoji nizak nivo komunikacije i dogovora o zajedničkim aktivnostima, BiH ima svoje specifičnosti a na Kosovu je posebna priča jer tu međunarodna zajednica nema aktivnosti koje mi očekujemo", kazao je Odalović.

Povodom Međunarodnog dana nestalih, direktor Kancelarija za KiM Marko Đurić rekao je da očekuje da u narednom periodu Beograd i Priština načine odlučniji pomak ka srpsko-albanskom pomirenju tako što će, bez izuzetka, utvrditi sADBINU svih osoba koje se i dalje vode kao nestale. Marko Đurić je ukazao da je od završetka ratnih sukoba na Kosovu i Metohiji proteklo više od jedne i po decenije, ali da stotine porodica iz naše južne pokrajine i dalje očekuju da istina o sADBINI njihovih najmilijih bude rasvetljena.

"Međunarodnom komitetu Crvenog krsta (MKCK) prijavljeno je 6.049 slučajeva nestalih na Kosovu i Metohiji, i od tog broja je do danas zatvoreno 4.383 slučajeva. I dalje se 1.666 osoba vodi kao nestalo, a među njima je više od 570 Srba i drugih nealbanaca", naveo je Đurić u pisanoj izjavi.

Regionalna komisija za utvrđivanje činjenica o ratnim zločinima i drugim teškim kršenjima ljudskih prava u ratovima u bivšoj Jugoslaviji (REKOM) saopštila je danas da je u ratovima na teritoriji nekadašnje SFRJ život izgubilo 130.000 ljudi, a sudbina najmanje 13.000 ljudi još nije razjašnjena.

Koalicija za REKOM, Fond za humanitarno pravo i Fond za humanitarno pravo Kosova pozvali su vlade bivših jugoslovenskih republika da prekinu čutnju o sudbinama nestalih i tajnim grobnicama i da obelodane podatke o njihovim lokacijama.

Najveći broj nestalih je u Bosni i Hercegovini – oko 10.000, dok Hrvatska traga za posmrtnim ostacima 930, svojih državljana, za čiji nestanak i skrivanje posmrtnih ostataka, okrivljuje državne institucije Srbije i vrh bivše JNA, piše u saopštenju.

Srbija u odnosima sa Hrvatskom, i na međunarodnom nivou, zastupa interes porodica za rasvetljavanjem sudbine nestalih 680 Srba, bržom ekshumacijom markiranih masovnih grobnica i identifikacijom ekshumiranih posmrtnih ostataka, navodi se u saopštenju.

Podaci o nestalim državljanima Srbije i Crne Gore pokazuju da sudbina još 142 osobe nije rasvetljena, i to 39 pripadnika JNA/VJ, 30 civila, 11 pripadnika ondašnje Vojske Republike Srpske Krajine, četiri pripadnika Vojske Republike Srpske i jednog pripadnika hrvatske vojske. Za 57 nestalih još nije utvrđeno da li su državljeni Srbije ili Crne Gore. Među nestalim je 133 pripadnika oružanih formacija: 16 pripadnika MUP Srbije, 26 pripadnika VJ i 91 pripadnik OVK, saopštio je REKOM.

Šabić: Rasvetliti sudbinu nestalih

Poverenik za informacije od javnog značaja i zaštitu podataka o ličnosti Rodoljub Šabić je saopštio da još nema pouzdanih informacija o sudbini skoro 11.000 ljudi sa prostora bivše Jugoslavije. U saopštenju se navodi da poverenik u punoj meri podržava nastojanja Koordinacije udruženja porodica nestalih, ubijenih i poginulih lica sa prostora bivše Jugoslavije, da obeležavanjem tog dana podsete na nestale i obavezu države i društva da rasvetle njihove sudbine. On je izrazio nadu da će se svi javni servisi u regionu (Beograd, Zagreb, Sarajevo, Priština) odazvati molbi Koordinacije udruženja obratila za emitovanje adekvatnih spotova. Šabić apeluje na sve državne i druge organe da, u okviru nadležnosti i mogućnosti, otkrivanjem, pribavljanjem i stavljanjem na raspolaganje relevantnih informacija doprinesu razrešavanju teškog i predugo otvorenog humanitarnog problema nestalih.

Euleks: Nastavljamo rad na rešavanju sudbine nestalih

Od decembra 2008. godine predati su posmrtni ostaci 491 žrtve sukoba na Kosovu, urađeno više od 2.000 DNK analiza i Euleksa će nastaviti da radi kako bi se što pre rešila sudbina nestalih, saopšteno je iz te organizacije povodom Međunarodnog dana nestalih. To jako osetljivo pitanje, koje utiče na hiljade ljudi, na Kosovu je od najveće važnosti i za Euleks, navodi se u saopštenju te organizacije. Eulaks pomaže Institutu za sudsку medicinu Ministarstva pravde Kosova u intezivnim naporima da se rasvetli sudbina nestalih i intezivno koordinira aktivnosti sa udruženjima porodica, individualnim porodicama kao i sa drugim zainteresovanim stranama.

NUNS: Rešiti slučaj nestale novinarke

Nezavisno udruženje novinara Srbije (NUNS) zatražilo je da se reši slučaj nestale novinarske eiske Radio Prištine Đure Slavuha i Ranka Perinića. NUNS je saopštio da treba da se utvrde i okolnosti pod kojima je ta novinarska eipa nestala.

http://www.danas.rs/drustvo.55.html?news_id=326608&title=Nepoznata%20sudbina%20vi%C5%A1e%20od%20deset%20hiljada%20ljudi

--

N1 Srbija

REKOM: Vlade regionala da prekinu čutanje o sudbinama nestalih

Izvor: N1 info

Nataša Kandić, koordinatorka REKOM-a

Vesti

|30.08.2016. |10:54

Autor teksta:

Beta

Koalicija za REKOM pozvala je vlade post-jugoslovenskih zemalja da prekinu čutanje o sudbinama nestalih i tajnim grobnicama i obelodane podatke o njihovim lokacijama.

Povodom Međunarodnog dana nestalih, Fond za humanitarno pravo (FHP) saopštio je da je u ratovima na teritoriji nekadašnje SFRJ život izgubilo najmanje 130.000 ljudi, a da sudbina najmanje 13.000 ljudi još nije razjašnjena.

"Najveći broj nestalih u Bosni i Hercegovini - oko 10.000 ljudi. Republika Hrvatska traga za posmrtnim ostacima 930 Hrvata, svojih državljana, za čiji nestanak i skrivanje posmrtnih ostataka, okrivljuje državne institucije Srbije i vrh bivše JNA", navedeno je u saopštenju. Dodaje se da Srbija u bilateralnim odnosima sa Hrvatskom, i na međunarodnom nivou, zastupa interes porodica za rasvetljavanjem sudsbine nestalih 680 Srba, bržom ekshumacijom markiranih masovnih grobnica i identifikacijom ekshumiranih posmrtnih ostataka.

"Srbija traga za posmrtnim ostacima svojih državljana koji su nestali u vezi sa ratom na Kosovu, i to, 417 Srba, 83 Roma, Aškalija i Egipćana, 23 Bošnjaka, 13 drugih nacionalnosti i za posmrtnim ostacima 31 Crnogorca, za kojima traga i Crna Gora. Osim toga, Srbija i Crna Gora tragaju za posmrtnim ostacima 142 državljanina bivše SRJ koji su nestali u periodu 1991-1995. godine u ratu na području Hrvatske ili BiH", navedeno je u saopštenju.

Prema podacima FHP i FHP Kosovo (Baza podataka Kosovske knjige pamćenja), sudsbita još 1.697 osoba (1.130 Albanaca, 417 Srba, 31 Crnogorac, 23 Bošnjaka, 83 Roma, Aškalija i Egipćana i 13 drugih nacionalnosti) nije razjašnjena, što je veći broj nego broj nestalih na listi Međunarodnog komiteta Crvenog krsta, sačinjenoj na osnovu prijave porodica.

"Porodicama nestalih i društvu je potrebno da sećanje na nestale postane deo društvenog sećanja o prošlosti. Nepostojanje tela uskraćuje porodicama i društvu fizički simbol sećanja na žrtve. Porodice nestalih moraju dobiti pravo da svoje najmilije dostojanstveno sahrane, obeleže grob i polože cveće", naveo je Fond.

<http://rs.n1info.com/a189134/Vesti/Vesti/REKOM-Vlade-regiona-da-prekinu-cutanje-o-sudbinama-nestalih.html>

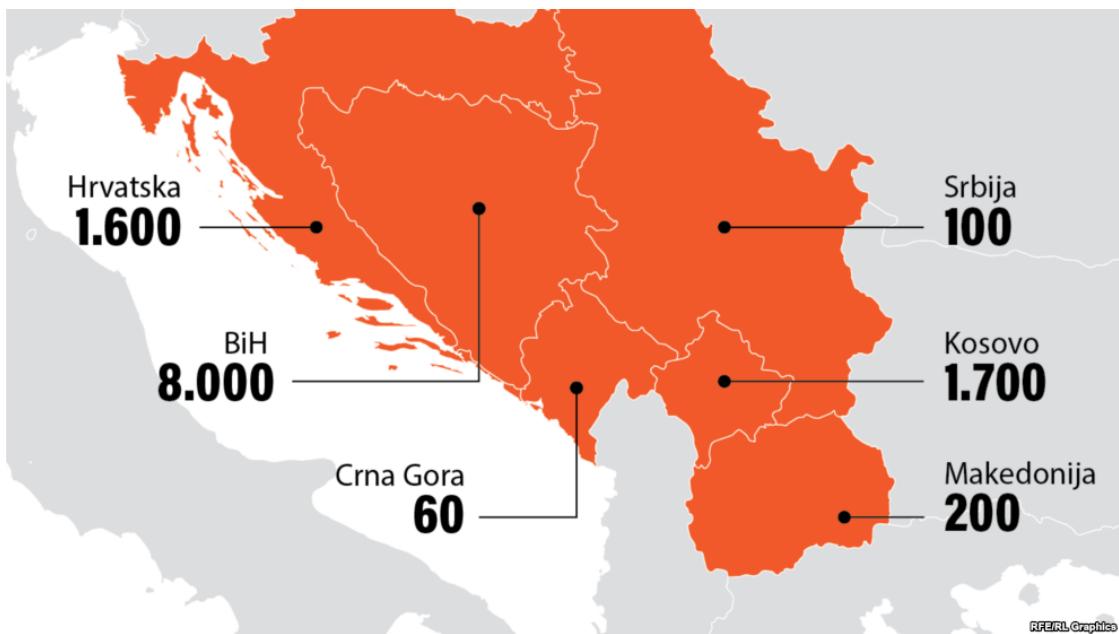
Istu vest agencije Beta prenele su Večernje novosti, RTV Vojvodina, RTS, i Blic.

--

Radio Slobodna Evropa

FHP: Prekinuti čutanje o tajnim grobnicama

30. avgust/kolovoz, 2016.

INFOGRAFIKA: Broj nestalih osoba iz regiona u ratovima devedesetih

Fond za humanitarno pravo i Koalicija REKOM pozvali su povodom Međunarodnog dana nestalih na prekid čutnje o tajnim grobnicama i sudbini nestalih u ratovima na području bivše SFRJ.

U ratovima na teritoriji nekadašnje SFRJ život je izgubilo najmanje 130.000 ljudi. Sudbina najmanje 13.000 ljudi još uvek nije razjašnjena, podseća se u saopštenju.

Koalicija za REKOM, FHP, FHP Kosovo i sve druge članice Koalicije zahtevaju od vlada post-jugoslovenskih zemalja da obelodane podatke o lokacijama tajnih grobnica, jer je „porodicama nestalih i društву je potrebno da sećanje na nestale postane deo društvenog sećanja o prošlosti.“

<http://www.slobodnaevropa.org/a/27954258.html>

--

Novosadski reporter

Prekid čutnje o tajnim grobnicama i sudbini nestalih u ratovima na području bivše SFRJ

Datum: avgust 30, 2016

u:[Hronika](#)

BEOGRAD – U ratovima na teritoriji nekadašnje SFRJ život je izgubilo najmanje 130.000 ljudi. Sudbina najmanje 13.000 ljudi još uvek nije razjašnjena. Najveći broj nestalih je u Bosni i Hercegovini – oko 10.000 ljudi. Republika Hrvatska traga za posmrtnim ostacima 930 Hrvata, svojih državljanina, za čiji nestanak i skrivanje posmrtnih ostataka, okrivljuje državne institucije Srbije i vrh bivše JNA.

Budući da porodice ubijenih i nestalih Srba u ratu u Hrvatskoj u značajnom broju žive u Srbiji, i stekle su državljanstvo Srbije, to Republika Srbija u bilateralnim odnosima sa Hrvatskom, i na međunarodnom nivou, zastupa interes porodica za rasvetljavanjem sudbine nestalih 680 Srba, bržom ekshumacijom markiranih masovnih grobnica i identifikacijom ekshumiranih posmrtnih ostataka.

Republika Srbija traga za posmrtnim ostacima svojih državljanina koji su nestali u vezi sa ratom na Kosmetu, i to, 417 Srba, 83 Roma, Aškalija i Egipćana, 23 Bošnjaka, 13 drugih nacionalnosti i za posmrtnim ostacima 31 Crnogorca, za kojima traga i Republika Crna Gora.

Osim toga, Srbija i Crna Gora zajedno tragaju za posmrtnim ostacima 142 državljana bivše SRJ koji su nestali u periodu 1991 – 95. u ratu na području Hrvatske ili BiH.

Podaci o nestalim državljanima Srbije i Crne Gore pokazuju da sudbina još 142 osobe nije rasvetljena, i to 39 pripadnika JNA/VJ, 30 civila, 11 pripadnika ondašnje Vojske Republike Srpske Krajine, 4 pripadnika Vojske Republike Srpske, 1 pripadnika Hrvatske vojske, s tim da za 57 nestalih još uvek nije utvrđeno da li su državljeni Srbije ili Crne Gore. Na području Hrvatske nestala je i 51 osoba čija sudbina još uvek nije rasvetljena, 79 osoba na području BiH, dok je na području Srbije i Crne Gore, u vezi sa ratom, nestalo i 12 osoba o čijoj sudbini se još uvek ništa ne zna. Posmatrano prema godinama, 1991 je nestalo i 39 osoba o kojima se još ništa ne zna, 1992 – 61, 1995 – 28, dok je 1993 i 1994. godine nestalo i 14 osoba čiji posmrtni ostaci još uvek nisu nađeni.

Posmatrano prema starosti, najviše je nestalih u godinama od 19 do 50 godina, a svega je troje starije od 60 godina. Među nestalima, 12 je nestalo u Sarajevu 1992. godine, 4 u Mostaru iste godine, 9 u Srebrenici 1995. godine, 10 u Vukovaru 1991. godine, 6 u Osijeku, iste, 1991. godine. i dr.

Prema podacima FHP i FHP Kosovo [Baza podataka Kosovske knjige pamćenja – BP KKP], sudbina još 1.697 osoba (1.130 Albanaca, 417 Srba, 31 Crnogorac, 23 Bošnjaka, 83 Roma, Aškalija i Egipćana, i 13 drugih nacionalnosti) nije razjašnjena, što je veći broj nego broj nestalih na listi MKCK, sačinjenoj na osnovu prijave porodica. FHP i FHPK su 16.05.1999. godine predali kancelariji MKCK podatke o 12 nestalih kojih nema na listi MKCK, kako bi služba traženja kontaktirala porodice i uključila ih u proces traženja nestalih članova porodice.

Podaci BP KKP pokazuju da je među nestalim, 538 osoba u dobi između 31 i 50 godina, i to, 350 Albanaca, 137 Srba, 32 Roma, Aškalija i Egipćana, 8 Crnogoraca, 7 Bošnjaka, i 4 ostalih nacionalnosti. Uznemirava podatak da je 39 nestalih mlađe od 15 godina, među kojima je 33 Albanka, 4 Srbina i 2 Roma. Veliki broj je i nestalih osoba koje su mlađe od 18, a starije od 15 godina. Posebno zabrinjava podatak je da je među nestalim 466 u dobi između 50 i 60 godine, dok je 251 nestala osoba starija od 60 godina.

Posmatrano prema opštinama na Kosmetu, najviše je nestalih u opštini Đakovica – 143 Albanaca, 42 Srbina, 13 Roma i 8 drugih, ali i druge opštine imaju veliki broj nestalih, čije porodice i dalje tragaju za njihovim posmrtnim ostacima: Peć – 100 Albanaca, 37 Srba i 26 drugih; Glogovac – 32 Albanaca i 11 Srba; Suva Reka – 138; Orahovac – 137; Srbica – 100; Dečani – 97; Priština – 96; Gnjilane – 29, i dr.

Posmatrano prema godini nestanka, šest puta je više nestalo 1999. godine nego 1998. i 2000 – 1998. (235), 1999. (1.441) i 2000. (21). Među ukupno nestalim žena je 264, a muškaraca 1.433.

Među nestalim je svega 133 pripadnika oružanih formacija: 16 pripadnika MUP Srbije, 26 pripadnika VJ i 91 pripadnik OVK.

Koalicija za REKOM, FHP, FHP Kosovo i sve druge članice/članovi Koalicije pozivaju vlade post-jugoslovenskih zemalja da prekinu čutnju o sudbinama nestalih i tajnim grobnicama, i obelodane podatke o njihovim lokacijama. Porodicama nestalih i društvu je potrebno da sećanje na nestale postane deo društvenog sećanja o prošlosti. Nepostojanje tela uskraćuje porodicama i društvu fizički simbol sećanja na žrtve. Porodice nestalih moraju dobiti pravo da svoje najmilije dostojanstveno sahrane, obeleže grob i polože cveće.

<http://www.nsreporter.rs/2016/08/prekid-cutnje-o-tajnim-grobnicama-i-sudbini-nestalih-u-ratovima-na-podrucju-bivse-sfrj/>

--

Autonomija

Koalicija za REKOM: Na prostoru bivše Jugoslavije još uvek 13.000 nestalih

30 Aug 2016

"Porodice nestalih moraju dobiti pravo da svoje najmilije dostojanstveno sahrane, obeleže grob i polože cveće"

U ratovima na teritoriji nekadašnje SFRJ život je izgubilo najmanje 130.000 ljudi, a sudbina najmanje 13.000 ljudi još uvek nije razjašnjena, saopštila je danas Koalicija za REKOM, koja se zalaže za osnivanje Komisije za žrtve na prostoru bivše Jugoslavije.

"Najveći broj nestalih je u Bosni i Hercegovini – oko 10.000 ljudi, dok Hrvatska traga za posmrtnim ostacima 930 Hrvata, svojih državljanima, za čiji nestanak i skrivanje posmrtnih ostataka, okrivljuje državne institucije Srbije i vrh bivše JNA", navodi se u saopštenju za javnost povodom Međunarodnog dana nestalih osoba.

Koalicija za REKOM je navela da Srbija traga za posmrtnim ostacima svojih državljanina koji su nestali u vezi sa ratom na Kosovu, i to: 417 Srba, 83 Roma, Aškalija i Egipćana, 23 Bošnjaka, 13 drugih nacionalnosti i za posmrtnim ostacima 31 Crnogorca, za kojima traga i Crna Gora.

Osim toga, Srbija i Crna Gora zajedno tragaju za posmrtnim ostacima 142 državljanina bivše SRJ koji su nestali u periodu 1991 – 95. u ratu na području Hrvatske ili BiH.

Prema podacima FHP i FHP Kosovo, soubina još 1.697 osoba (1.130 Albanaca, 417 Srba, 31 Crnogorac, 23 Bošnjaka, 83 Roma, Aškalija i Egipćana, i 13 drugih nacionalnosti) nije razjašnjena.

Među nestalim je svega 133 pripadnika oružanih formacija: 16 pripadnika MUP Srbije, 26 pripadnika VJ i 91 pripadnik OVK.

Koalicija za REKOM, FHP, FHP Kosovo i sve druge članice/članovi Koalicije pozvali su ponovo vlade postjugoslovenskih zemalja da prekinu čutnju o sudbinama nestalih i tajnim grobnicama, i obelodane podatke o njihovim lokacijama.

“Porodicama nestalih i društvu je potrebno da sećanje na nestale postane deo društvenog sećanja o prošlosti. Nepostojanje tela uskraćuje porodicama i društvu fizički simbol sećanja na žrtve. Porodice nestalih moraju dobiti pravo da svoje najmilije dostojanstveno sahrane, obeleže grob i polože cveće”, navodi se u saopštenju za javnost.

(Autonomija)

<http://www.autonomija.info/fhp-na-prostoru-bivse-jugoslavije-jos-uvek-13-000-nestalih.html>

--

Tanjug

Nepoznata soubina 13.000 ljudi

U ratovima na teritoriji nekadašnje SFRJ život je izgubilo najmanje 130.000 ljudi, dok soubina najmanje 13.000 ljudi još nije razjašnjena, saopštila je danas Koalicija REKOM i pozvala vlade post-jugoslovenskih zemalja da prekinu čutnju o sudbinama nestalih i tajnim grobnicama, i obelodane podatke o njihovim lokacijama.

30 Avgust 2016 11:46

BEOGRAD - U ratovima na teritoriji nekadašnje SFRJ život je izgubilo najmanje 130.000 ljudi, dok sudbina najmanje 13.000 ljudi još nije razjašnjena, saopštila je danas Koalicija REKOM i pozvala vlade post-jugoslovenskih zemalja da prekinu čutnju o sudbinama nestalih i tajnim grobnicama, i obelodane podatke o njihovim lokacijama.

Koalicija za REKOM, Fond za humanitarno pravo, FHP Kosovo i ostale članice i članovi te koalicije ističu da je porodicama nestalih i društvu potrebno da sećanje na nestale postane deo društvenog sećanja o prošlosti.

"Nepostojanje tela uskraćuje porodicama i društvu fizički simbol sećanja na žrtve. Porodice nestalih moraju dobiti pravo da svoje najmilije dostojanstveno sahrane, obeleže grob i polože cveće“, poručila je Koalicija za REKOM.

Prema podacima Koalicije najveći broj nestalih je u Bosni i Hercegovini, oko 10.000 ljudi, Hrvatska traga za posmrtnim ostacima 930 Hrvata, svojih državljana, dok Srbija zastupa interes nestalih 680 Srba.

Republika Srbija traga za posmrtnim ostacima svojih državljana koji su nestali u vezi sa ratom na Kosovu, i to, 417 Srba, 83 Roma, Aškalija i Egipćana, 23 Bošnjaka, 13 drugih nacionalnosti i za posmrtnim ostacima 31 Crnogorca, za kojima traga i Republika Crna Gora.

Osim toga, Srbija i Crna Gora zajedno tragaju za posmrtnim ostacima 142 državljanima bivše SRJ koji su nestali u periodu 1991 - 95. u ratu na području Hrvatske ili BiH, navodi se u saopštenju.

Reč je o 39 pripadnika JNA, odnosno Vojske Jugoslavije, 30 civila, 11 pripadnika ondašnje Vojske Republike Srpske Krajine, četiri pripadnika Vojske Republike Srpske, jednog pripadnika Hrvatske vojske, s tim da za 57 nestalih još nije utvrđeno da li su državljeni Srbije ili Crne Gore.

Na području Hrvatske nestala je i 51 osoba čija sudbina još nije rasvetljena, 79 osoba na području BiH, dok je na području Srbije i Crne Gore, u vezi sa ratom, nestalo i 12 osoba o čijoj sudbini se još ništa ne zna.

Posmatrano prema godinama, 1991. je nestalo i 39 osoba o kojima se još ništa ne zna, 1992. 61 osoba, 1995. 28 osoba, dok je 1993. i 1994. nestalo i 14 osoba čiji posmrtni ostaci još nisu nađeni.

Kako se dodaje, prema podacima FHP i FHP Kosovo, odnosno na osnovu Baze podataka Kosovske knjige pamćenja (BP KKP), sudbina još 1.697 osoba (1.130 Albanaca, 417 Srbica, 31 Crnogoraca, 23 Bošnjaka, 83 Roma, Aškalija i Egipćana, i 13 drugih nacionalnosti) nije razjašnjena.

To je, kako se navodi, veći broj nego broj nestalih na listi MKCK, sačinjenoj na osnovu prijave porodica.

Podaci BP KKP pokazuju da je među nestalim, 538 osoba u dobi između 31 i 50 godina, i to, 350 Albanaca, 137 Srbica, 32 Roma, Aškalija i Egipćana, osam Crnogoraca, sedam Bošnjaka, i četiri ostalih nacionalnosti.

Koalicija za REKOM ističe da uznemirava podatak da je 39 nestalih mlađe od 15 godina, među kojima je 33 Albanka, četiri Srbina i dva Roma.

Veliki broj je i nestalih osoba koje su mlađe od 18, a starije od 15 godina.

Posebno zabrinjava podatak i da je među nestalim 466 u dobi između 50 i 60 godine, dok je 251 nestala osoba starija od 60 godina.

Posmatrano prema opštinama na Kosovu, najviše je nestalih u opštini Đakovica - 143 Albanaca, 42 Srbina, 13 Roma i osam drugih, ali i druge opštine imaju veliki broj nestalih, čije porodice i dalje traguju za njihovim posmrtnim ostacima: Peć - 100 Albanaca, 37 Srbica i 26 drugih; Glogovac - 32 Albanaca i 11 Srbica; Suva Reka - 138; Orahovac - 137; Srbica - 100; Dečani - 97; Priština - 96; Gnjilane - 29...

Posmatrano prema godini nestanka, šest puta je više nestalo 1999. godine nego 1998. i 2000. - 1998. (235 osoba), 1999. (1.441 osoba) i 2000. (21 osoba).

Među ukupno nestalim žena je 264, a muškaraca 1.433.

Među nestalim je svega 133 pripadnika oružanih formacija - 16 pripadnika MUP Srbije, 26 pripadnika VJ i 91 pripadnik takozvane OVK.

Foto Tanjug/ Z.Žestić, arhiva

<http://www.tanjug.rs/full-view.aspx?izb=267520>

--

BiH

Saopštenje REKOM-a

<http://www.slobodnaevropa.org/a/nestali-tajne-grobnice/27954480.html>

Balkan na Dan nestalih: Politika koči istinu

30. avgust/kolovoz, 2016.

Mirna Sadiković

Prema podacima Međunarodne komisije za nestale osobe (ICMP), u ratovima na području bivše SFRJ nestalo je više od 40.000 osoba, a danas se još uvijek traga za više od 11.000 nestalih u regionu, najviše u BiH i na Kosovu. Fond za humanitarno pravo i REKOM pozivaju vladu Srbije da prekinu čutanje o masovnim grobnicama.

U proteklom ratu od 1992. do 1995. godine u BiH je nestalo oko 35.000 osoba, a danas, 21 godinu nakon rata, traga se za još 8.000 ljudi.

Na Međunarodni dan nestalih osoba, 30. august, šef programa ICMP-a za zapadni Balkan Metju Holidej podsjeća kako je više od 70 posto nestalih u BiH pronađeno i većina, zahvaljujući DNK metodi, identificirana. No, proces je u posljednje vrijeme znatno usporen, a Holidej ocjenjuje da je to zbog političkih razloga.

"Pronalazak nestalih u BiH se radi po principu vladavine prava, što znači da je svaka žrtva, bez obzira na etničku pripadnost. DNK analiza omogućila je identifikaciju sa velikom preciznošću.

Pronalaskom i identifikacijom nestalih prikupljaju se i važni dokazi o ratnim zločinima. Proces je usporen posljednjih godina, nažalost, većim dijelom zbog političkih razloga", kazao je Holidej i poručio političarima da bi trebalo da omoguće imenovanje novog Upravnog odbora Instituta za nestale BiH kako bi ova institucija nesmetano funkcionalisala.

On je pozvao vlasti da političke razloge ostave po strani kada je u pitanju funkcionisanje državnog Instituta za nestale, da omoguće imenovanje novog Upravnog odbora Instituta kako bi se proces traženja i identifikacije žrtava rata mogao nastaviti.

Porodice Bošnjaka i Hrvata zajedno su na skupu u Kotor Varoši zatražile od vlasti veći angažman na traženju nestalih

Od ukupnog broja nestalih osoba 34.964, kako se navodi u Centralnoj evidenciji nestalih, do danas su ekshumirani posmrtni ostaci više od 25.000. Identificirano je 23.000. Od tog broja, oko 14.800 osoba identificirano je uz pomoć DNK analize, a 8.192 klasičnom metodom odnosno metodom prepoznavanja po odjeći ili nekim predmetima koje su žrtve nosile u trenutku smrti.

Razlog zbog kojeg nisu identificirani uglavnom je nedostatak uzoraka krvi sa kojima bi se uporedili koštani uzorci, jer osoba nije imala krvnih srodnika ili su ubijene cijele porodice. U Institutu za nestale kažu da su u nekim slučajevima posmrtni ostaci spaljeni ili toliko oštećeni da nije bilo moguće izdvojiti uzorak za DNK analizu.

U toku je i revizija mrtvačnica u BiH u kojima se nalazi do 3.000 neidentificiranih posmrtnih ostataka. Kako vrijeme odmiče, sve je teže doći do tačne i provjerene informacije o mjestima gdje bi mogli biti posmrtni ostaci.

Pronalaženje nestalih jedno je od najznačajnijih pitanja ostvarenja ljudskih prava, navela je prilikom obilježavanja Međunarodni dan nestalih osoba ministrica za ljudska prava i izbjeglice BiH Semiha Borovac. Podsjetila je i kako je ključna saradnja među zemljama regiona da bi se žrtve dostojanstveno mogle sahraniti i pronaći smiraj.

U Identifikacionom centru ICMP-a u Tuzli provodi se identifikacija pronađenih posmrtnih ostataka. Na Kosovu se nakon rata 1999. godine tragalo za 6.000 ljudi. Ispostavilo se da je jedan broj njih preživio ratne strahote. Još se traga za 1.700 ljudi.

No, najveći broj nestalih sa Kosova pronađen je u masovnoj grobnici kod Batajnica, zatim u Petrovom Selu, Bajinoj Bašti i u Rudnici.

Trenutno se ispituje još jedna lokacija kod Raške, a predstoje ispitivanja i lokacija u Sjevernoj Mitrovici. Predsjednik vladine Komisije za nestale Prenk Đetaj za RSE navodi da nije zadovoljan dosadašnjim radom na rasvetljavanju sudbine nestalih i da je odgovornost svih predstavnika institucija da više rade na tome. Kako navodi, adresa za pronalazak nestalih sa Kosova je Srbija.

"Srbija treba da otvorí arhive, da pokaže gde su masovne grobnice, jer se sumnja da još uvek ima masovnih grobnica i treba da se radi ozbiljnije po pitanju obelodanja", navodi Đetaj.

Posmrtni ostaci velikog broja nestalih Albanaca pronađeni su u Rudnici

Poziv na prekid čutanja

Koordinatorica REKOM-a (Regionalna komisija za utvrđivanje činjenica o ratnim zločinima i drugim teškim povredama ljudskih prava počinjenim na teritoriji nekadašnje SFRJ) Nataša Kandić kaže da se broj nestalih ne smanjuje i da nema pomaka u objelodanjivanju podataka o tajnim grobnicama.

"Jedini pomak je to da je, posle godina priče o tome da postoji masovna grobnica u Raškoj, 2014. godine sprovedeno otkopavanje grobnice i da su posmrtni ostaci konačno predati porodicama. Jedan deo nestalih Albanaca je sasvim sigurno još u Perućcu, a nema podataka ni o nekim drugim grobnicama koje sasvim sigurno postoje. Vreme je da se pitanje nestalih postavi iznad bilo kakvog političkog pitanja i da se kao humanitarno pitanje reši", navodi Nataša Kandić.

I u Hrvatskoj, gdje je 80 posto nestalih tokom rata pronađeno, a još uvijek se traga za 1.572 osobe, za nesradnju u otkrivanju istine o nestalim krive vlasti Srbije.

Potragu najviše opterećuje odbijanje vlasti Srbije da vrate dokumentaciju iz Vukovara 1991. i otkriju lokacije masovnih grobnica na području koje je bilo pod kontrolom Srba, kaže Manda Patko iz Saveza udruga zatočenih i nestalih hrvatskih branitelja i dodaje:

Veliki broj osoba nestalih na području Hrvatske je iz Vukovara

"Oni imaju sve popise, moraju ih imati jer tu je vojska igrala glavnu ulogu i moraju znati gdje su tijela prebačena", kaže Patko.

Crna Gora još uvijek traga za 60 nestalih osoba.

Fond za humanitarno pravo (FHP) i Koalicija REKOM pozvali su povodom Međunarodnog dana nestalih na prekid čutanje o tajnim grobnicama i sudbini nestalih u ratovima na području bivše SFRJ.

Koalicija za REKOM, FHP, FHP Kosovo i sve druge članice Koalicije zahtijevaju od vlada postjugoslovenskih zemalja da objelodane podatke o lokacijama tajnih grobnica, jer je "porodicama nestalih i društvu

potrebno da sećanje na nestale postane deo društvenog sećanja o prošlosti", stoji u saopštenju upućenom na Međunarodni dan nestalih osoba.

http://bh-sloboda.blogspot.ba/2016_09_01_archive.html

<http://www.blic.rs/vesti/drustvo/rekom-prekinuti-cutanje-o-tajnim-grobnicama-i-sudbini-nestalih/1ws63kx>

REKOM: Prekinuti čutanje o tajnim grobnicama i sudbini nestalih

Beta | 30. 08. 2016 - 11:44h

Koalicija za REKOM pozvala je danas vlade post-jugoslovenskih zemalja da prekinu čutanje o sudbinama nestalih i tajnim grobnicama i obelodane podatke o njihovim lokacijama.

Povodom Međunarodnog dana nestalih, Fond za humanitarno pravo (FHP) saopštio je da je u ratovima na teritoriji nekadašnje SFRJ život izgubilo najmanje 130.000 ljudi, a da sudbina najmanje 13.000 ljudi još nije razjašnjena.

- Najveći broj nestalih u Bosni i Hercegovini - oko 10.000 ljudi. Republika Hrvatska traga za posmrtnim ostacima 930 Hrvata, svojih državljana, za čiji nestanak i skrivanje posmrtnih ostataka, okrivljuje državne institucije Srbije i vrh bivše JNA - navedeno je u saopštenju.

Pročitajte još

[Poverenik: I dalje ne znamo sudbinu 11.000 nestalih sa prostora bivše Jugoslavije](#)

Dodaje se da Srbija u bilateralnim odnosima sa Hrvatskom, i na međunarodnom nivou, zastupa interes porodica za rasvetljavanjem sudbine nestalih 680 Srba, bržom ekshumacijom markiranih masovnih grobnica i identifikacijom ekshumiranih posmrtnih ostataka.

- Srbija traga za posmrtnim ostacima svojih državljanina koji su nestali u vezi sa ratom na Kosovu, i to, 417 Srba, 83 Roma, Aškalija i Egipćana, 23 Bošnjaka, 13 drugih nacionalnosti i za posmrtnim ostacima 31 Crnogorca, za kojima traga i Crna Gora. Osim toga, Srbija i Crna Gora tragaju za posmrtnim ostacima 142 državljanina bivše SRJ koji su nestali u periodu 1991-1995. godine u ratu na području Hrvatske ili BiH - navedeno je u saopštenju.

Prema podacima FHP i FHP Kosovo (Baza podataka Kosovske knjige pamćenja), sudbina još 1.697 osoba (1.130 Albanaca, 417 Srba, 31 Crnogorac, 23 Bošnjaka, 83 Roma, Aškalija i Egipćana i 13 drugih nacionalnosti) nije razjašnjena, što je veći broj nego broj nestalih na listi Međunaronsog komiteta Crvenog krsta, sačinjenoj na osnovu prijave porodica.

- Porodicama nestalih i društvu je potrebno da sećanje na nestale postane deo društvenog sećanja o prošlosti. Nepostojanje tela uskraćuje porodicama i društvu fizički simbol sećanja na žrtve. Porodice nestalih moraju dobiti pravo da svoje najmilije dostojanstveno sahrane, obeleže grob i polože cveće - naveo je Fond.

30.8.2016.

U BiH se više od 7.000 ljudi vodi kao nestalo

Autor teksta: N1

U Bosni i Hercegovini, i 20 godina posle rata, više od sedam hilajda ljudi vodi se kao nestalo.

Prekid čutnje o tajnim grobnicama i sudsčini nestalih u ratovima na području bivše SFRJ

30.8.2016. / Saopštenje Koalicije za REKOM. U ratovima na teritoriji nekadašnje SFRJ život je izgubilo najmanje 130.000 ljudi. Sudbina najmanje 13.000 ljudi još uvek nije razjašnjena. Najveći broj nestalih je u Bosni i Hercegovini – oko 10.000 ljudi. Republika Hrvatska traga za posmrtnim ostacima 930 Hrvata, svojih državljanina, za čiji nestanak i skrivanje posmrtnih ostataka, okrivljuje državne institucije Srbije i vrh bivše JNA.

Prekid čutnje o tajnim grobnicama i sudsčini nestalih u ratovima na području bivše SFRJ

30.08.2016 | [Razno](#) | [Mreza za izgradnju mira](#) | [Ostavite komentar](#)

Izvor: [recom.link](#)

Saopštenje Koalicije za REKOM

U ratovima na teritoriji nekadašnje SFRJ život je izgubilo najmanje 130.000 ljudi. Sudbina najmanje 13.000 ljudi još uvek nije razjašnjena.

Najveći broj nestalih je u Bosni i Hercegovini – oko 10.000 ljudi. Republika Hrvatska traga za posmrtnim ostacima 930 Hrvata, svojih državljanina, za čiji nestanak i skrivanje posmrtnih ostataka, okrivljuje državne institucije Srbije i vrh bivše JNA.

Budući da porodice ubijenih i nestalih Srbaca u ratu u Hrvatskoj u značajnom broju žive u Srbiji, i stekle su državljanstvo Srbije, to Republika Srbija u bilateralnim odnosima sa Hrvatskom, i na međunarodnom nivou, zastupa interes porodica za rasvetljavanjem sudsčine nestalih 680 Srbaca, bržom ekshumacijom markiranih masovnih grobnica i identifikacijom ekshumiranih posmrtnih ostataka.

Republika Srbija traga za posmrtnim ostacima svojih državljanina koji su nestali u vezi sa ratom na Kosovu, i to, 417 Srbaca, 83 Roma, Aškalija i Egipćana, 23 Bošnjaka, 13 drugih nacionalnosti i za posmrtnim ostacima 31 Crnogoraca, za kojima traga i Republika Crna Gora.

Osim toga, Srbija i Crna Gora zajedno tragaju za posmrtnim ostacima 142 državljanina bivše SRJ koji su nestali u periodu 1991 – 95. u ratu na području Hrvatske ili BiH.

Podaci o nestalim državljanima Srbije i Crne Gore pokazuju da sudsčina još 142 osobe nije rasvetljena, i to 39 pripadnika JNA/VJ, 30 civila, 11 pripadnika ondašnje Vojske Republike Srpske Krajine, 4 pripadnika Vojske Republike Srpske, 1 pripadnik Hrvatske vojske, s tim da za 57 nestalih još uvek nije utvrđeno da li su državljeni Srbije ili Crne Gore. Na području Hrvatske nestala je i 51 osoba čija sudsčina još uvek nije rasvetljena, 79 osoba na području BiH, dok je na području Srbije i Crne Gore, u vezi sa ratom, nestalo i 12 osoba o čijoj sudsčini se još uvek ništa ne zna. Posmatrano prema godinama, 1991 je nestalo i 39 osoba o kojima se još ništa ne zna, 1992 – 61, 1995 – 28, dok je 1993 i 1994. godine nestalo i 14 osoba čiji posmrtni ostaci još uvek nisu nađeni.

Posmatrano prema starosti, najviše je nestalo u godinama od 19 do 50 godina, a svega je troje starije od 60 godina. Među nestalima, 12 je nestalo u Sarajevu 1992. godine, 4 u Mostaru iste godine, 9 u Srebrenici 1995. godine, 10 u Vukovaru 1991. godine, 6 u Osijeku, iste, 1991. godine. i dr.

Prema podacima FHP i FHP Kosovo [Baza podataka Kosovske knjige pamćenja – BP KKP], sudsčina još 1.697 osoba (1.130 Albanaca, 417 Srbaca, 31 Crnogoraca, 23 Bošnjaka, 83 Roma, Aškalija i Egipćana, i 13 drugih nacionalnosti) nije razjašnjena, što je veći broj nego broj nestalih na listi MKCK, sačinjenoj na osnovu prijave porodica. FHP i FHPK su 16.05.1999. godine predali kancelariji MKCK podatke o 12

nestalih kojih nema na listi MKCK, kako bi služba traženja kontaktirala porodice i uključila ih u proces traženja nestalih članova porodice.

Podaci BP KKP pokazuju da je među nestalim, 538 osoba u dobi između 31 i 50 godina, i to, 350 Albanaca, 137 Srba, 32 Roma, Aškalija i Egipćana, 8 Crnogoraca, 7 Bošnjaka, i 4 ostalih nacionalnosti. Uznemirava podatak da je 39 nestalih mlađe od 15 godina, među kojima je 33 Albanka, 4 Srbina i 2 Roma. Veliki broj je i nestalih osoba koje su mlađe od 18, a starije od 15 godina. Posebno zabrinjava podatak je da je među nestalim 466 u dobi između 50 i 60 godine, dok je 251 nestala osoba starija od 60 godina.

Posmatrano prema opštinama na Kosovu, najviše je nestalih u opštini Đakovica – 143 Albanaca, 42 Srbina, 13 Roma i 8 drugih, ali i druge opštine imaju veliki broj nestalih, čije porodice i dalje tragaju za njihovim posmrtnim ostacima: Peć – 100 Albanaca, 37 Srba i 26 drugih; Glogovac – 32 Albanaca i 11 Srba; Suva Reka – 138; Orahovac – 137; Srbica – 100; Dečani – 97; Priština – 96; Gnjilane – 29, i dr.

Posmatrano prema godini nestanka, šest puta je više nestalo 1999. godine nego 1998. i 2000 – 1998. (235), 1999. (1.441) i 2000. (21). Među ukupno nestalim žena je 264, a muškaraca 1.433.

Među nestalim je svega 133 pripadnika oružanih formacija: 16 pripadnika MUP Srbije, 26 pripadnika VJ i 91 pripadnik OVK.

Koalicija za REKOM, FHP, FHP Kosovo i sve druge članice/članovi Koalicije pozivaju vlade post-jugoslovenskih zemalja da prekinu čutnju o sudbinama nestalih i tajnim grobnicama, i obelodane podatke o njihovim lokacijama. Porodicama nestalih i društvu je potrebno da sećanje na nestale postane deo društvenog sećanja o prošlosti. Nepostojanje tela uskraćuje porodicama i društvu fizički simbol sećanja na žrtve. Porodice nestalih moraju dobiti pravo da svoje najmilije dostojanstveno sahrane, obeleže grob i polože cveće.

30.08.2016.

- See more at: <https://www.mreza-mira.net/55425-prekid-cutnje-o-tajnim-grobnicama-sudbini-nestalih-u-ratovima-na-području-bivse-sfrj/#sthash.O18il3On.dpuf>

Link: <http://www.mreza-mira.net/55425-prekid-cutnje-o-tajnim-grobnicama-sudbini-nestalih-u-ratovima-na-području-bivse-sfrj/>

http://www.dwp-balkan.org/bh/news_new.php?cat_id=4&text_id=189

Dealing with the past

REKOM: Prekid čutnje o tajnim grobnicama i sudbini nestalih u ratovima na području bivše SFRJ (objavljeno saopštenje)

--

Hrvatska

Još uvek nije razjašnjena sudbina najmanje 13 tisuća ljudi "nestalih" u postjugoslavenskim ratovima

[Koalicija za REKOM, FHP](#)

30.08.2016.

Koalicija za REKOM, FHP, FHP Kosovo i sve druge

članice/članovi Koalicije pozivaju vlade post-jugoslovenskih zemalja da prekinu šutnju o sudbinama nestalih i tajnim grobnicama, i objelodane podatke o njihovim lokacijama.

U ratovima na teritoriji nekadašnje SFRJ život je izgubilo najmanje 130.000 ljudi. Sudbina najmanje 13.000 ljudi još uvek nije razjašnjena.

Najveći broj nestalih je u Bosni i Hercegovini – oko 10.000 ljudi. Republika Hrvatska traga za posmrtnim ostacima 930 Hrvata, svojih državljana, za čiji nestanak i skrivanje posmrtnih ostataka, okrivljuje državne institucije Srbije i vrh bivše JNA.

Budući da porodice ubijenih i nestalih Srba u ratu u Hrvatskoj u značajnom broju žive u Srbiji, i stekle su državljanstvo Srbije, to Republika Srbija u bilateralnim odnosima sa Hrvatskom, i na međunarodnom nivou, zastupa interes porodica za rasvetljavanjem sudbine nestalih 680 Srba, Najveći broj nestalih je u Bosni i Hercegovini – oko 10.000 ljudi. Republika Hrvatska traga za posmrtnim ostacima 930 Hrvata, svojih državljana, za čiji nestanak i skrivanje posmrtnih ostataka, okrivljuje državne institucije Srbije i vrh bivše JNA bržom ekshumacijom markiranih masovnih grobnica i identifikacijom ekshumiranih posmrtnih ostataka.

Republika Srbija traga za posmrtnim ostacima svojih državljana koji su nestali u vezi sa ratom na Kosovu, i to, 417 Srba, 83 Roma, Aškalija i Egipćana, 23 Bošnjaka, 13 drugih nacionalnosti i za posmrtnim ostacima 31 Crnogoraca, za kojima traga i Republika Crna Gora.

Osim toga, Srbija i Crna Gora zajedno tragaju za posmrtnim ostacima 142 državljana bivše SRJ koji su nestali u periodu 1991 - 95. u ratu na području Hrvatske ili BiH.

Podaci o nestalim državljanima Srbije i Crne Gore pokazuju da sudbina još 142 osobe nije rasvetljena, i to 39 pripadnika JNA/VJ, 30 civila, 11 pripadnika ondašnje Vojske Republike Srpske Krajine, 4 pripadnika Vojske Republike Srpske, 1 pripadnika Hrvatske vojske, s tim da za 57 nestalih još uvek nije utvrđeno da li su državljeni Srbije ili Crne Gore. Na području Hrvatske nestala je i 51 osoba čija sudbina još uvek nije rasvetljena, 79 osoba na području BiH, dok je na području Srbije i Crne Gore, u vezi sa ratom, nestalo i 12 osoba o čijoj sudbini se još uvek ništa ne zna. Posmatrano prema godinama, 1991 je nestalo i 39 osoba o kojima se još ništa ne zna, 1992 – 61, 1995 – 28, dok je 1993 i 1994. godine nestalo i 14 osoba čiji posmrtni ostaci još uvek nisu nađeni.

Posmatrano prema starosti, najviše je nestalih u godinama od 19 do 50 godina, a svega je troje starije od 60 godina. Među nestalima, 12 je nestalo u Sarajevu 1992. godine, 4 u Mostaru iste godine, 9 u Srebrenici 1995. godine, 10 u Vukovaru 1991. godine, 6 u Osijeku, iste, 1991. godine. i dr.

Prema podacima FHP i FHP Kosovo [Baza podataka Kosovske knjige pamćenja – BP KKP], sudbina još 1.697 osoba (1.130 Albanaca, 417 Srba, 31 Crnogorac, 23 Bošnjaka, 83 Roma, Aškalija i Egipćana, i 13 drugih nacionalnosti) nije razjašnjena, što je veći broj nego broj nestalih na listi MKCK, sačinjenoj na osnovu prijave porodica. FHP i FHPK su 16.05.1999. godine predali kancelariji MKCK podatke o 12 nestalih kojih nema na listi MKCK, kako bi služba traženja kontaktirala porodice i uključila ih u proces traženja nestalih članova porodice.

Podaci BP KKP pokazuju da je među nestalim, 538 osoba u dobi između 31 i 50 godina, i to, 350 Albanaca, 137 Srba, 32 Roma, Aškalija i Egipćana, 8 Crnogoraca, 7 Bošnjaka, i 4 ostalih nacionalnosti. Uznemirava podatak da je 39 nestalih mlađe od 15 godina, među kojima je 33 Albana, 4 Srbina i 2 Roma. Veliki broj je i nestalih osoba koje su mlađe od 18, a starije od 15 godina. Posebno zabrinjava podatak je da je među nestalim 466 u dobi između 50 i 60 godine, dok je 251 nestala osoba starija od 60 godina.

Posmatrano prema opština na Kosovu, najviše je nestalih u opštini Đakovica – 143 Albanaca, 42 Srbina, 13 Roma i 8 drugih, ali i druge opštine imaju veliki broj nestalih, čije porodice i dalje tragaju za njihovim posmrtnim ostacima: Peć – 100 Albanaca, 37 Srba i 26 drugih; Glogovac – 32 Albanaca i 11 Srba; Suva Reka – 138; Orahovac – 137; Srbica – 100; Dečani – 97; Priština – 96; Gnjilane – 29, i dr.

Posmatrano prema godini nestanka, šest puta je više nestalo 1999. godine nego 1998. i 2000 – 1998. (235), 1999. (1.441) i 2000. (21). Među ukupno nestalim žena je 264, a muškaraca 1.433.

Među nestalim je svega 133 pripadnika oružanih formacija: 16 pripadnika MUP Srbije, 26 pripadnika VJ i 91 pripadnik OVK.

Koalicija za REKOM, FHP, FHP Kosovo i sve druge članice/članovi Koalicije pozivaju vlade post-jugoslovenskih zemalja da prekinu čutnju o sudbinama nestalih i tajnim grobnicama, i obelodane podatke o njihovim lokacijama. Porodicama nestalih i društvu je potrebno da sećanje na nestale postane deo društvenog sećanja o prošlosti. Nepostojanje tela uskraćuje porodicama i društvu fizički simbol sećanja na žrtve. Porodice nestalih moraju dobiti pravo da svoje najmilije dostojanstveno sahrane, obeleže grob i polože cveće.

<http://www.h-alter.org/vijesti/jos-ukek-nije-razjasnjena-sudbina-najmanje-13-tisuca-ljudi-nestalih-u-postjugoslavenskim-ratovima>

--